

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 8Co/93/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716207533  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1716207533.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holicekej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova č. 8, proti žalovanej: N. N., G. I. G., N. XXX/XX, o zaplatenie 2.890,60 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 04. decembra 2017, č. k. 9Csp/82/2016 - 75, takto

### rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e** .  
Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.890,60 eur, spolu s úrokom vyčísleným do 23.10.2016 vo výške 2.120,61 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50% ročne zo sumy 2 890,60 eur od 23.10.2016 do zaplatenia, vo zvyšku zamietol žaloba a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 70%. Vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 27.07.2006 Zmluvu o bežnom účte. Obsahom Zmluvy bolo okrem iného i zriadenie účtu na meno žalovanej. K Zmluve boli pripojené i obchodné podmienky, podľa ktorých ak účet dosiahne debetný zostatok, prípadne prekročí povolené prečerpanie, je klient povinný vysporiadať záporný zostatok v lehote uvedenej vo výzve banky. Jednostranným vyhlásením právneho predchodcu o stanovení výšky kontokorentného úveru, stanovila banka výšku úveru na 50.000,- Sk. Ku dňu 11.11.2013 banka evidovala na bežnom účte žalovanej povolené prečerpanie a nepovolený debetný zostatok v celkovej výške 2910,66 eur. Žalovaná bola vyzvaná na jeho zaplatenie najneskôr do 02.12.2012. Povolené prečerpanie bolo úročené úrokom 17,90% a nepovolený debetný zostatok úrokom 5% ročne. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 488, § 489, § 491 ods.1, § 517 ods.2, § 53 ods.1 Obč. zák. v spojení s čl. 6 a čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. V danom prípade ustálil, že zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi právnym žalobcom a žalovanou, je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa, kde dodávateľ predstavuje jednoznačne silnejšiu zmluvnú stranu, ide o právny vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý musí byť posudzovaný podľa ustanovení upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Mal preukázané, že žalovanej vzniklo na osobnom účte povolené prečerpanie a nepovolený debetný zostatok v sume 2890,60 eur, ktorý neuhradila ani na základe výzvy právneho predchodcu žalobcu do 02.12.2013. Nepovolené prečerpanie je úročené v zmysle Všeobecných obchodných podmienok úrokom 5% ročne a povolené prečerpanie úrokom 17,90% ročne. Konštatoval, že tieto podmienky však platia iba za predpokladu, že trvá zmluva o bežnom účte, vrátane podmienok dojednania trvania povoleného prečerpania. Preto, po zániku zmluvného vzťahu, má žalobca nárok iba na vrátenie sumy, ktorá bola povoleným prečerpaním vyčerpaná a úroku z omeškania. Povolené prečerpanie predstavuje možnosť klienta banky využívať

finančné prostriedky na svojom účte tzv. do mínusu. Dohodnutý úrok platí klient iba z výšky prečerpanej sumy. Úrok vo svojej podstate predstavuje odmenu banke za to, že klientovi umožňuje čerpať finančné prostriedky až do výšky úverového rámca a to i opakovane. Po zániku zmluvy o bežnom účte na ktorý je povolené prečerpanie viazané, zaniká i povolené prečerpanie a banka požaduje jeho vrátenie v celosti. Nie je preto ani možné, aby banka naďalej účtovala úroky za službu, ktorá de facto zanikla. Po zániku zmluvy má preto banka nárok už iba na úrok z omeškania, ktorý sa viaže k nezaplatennej istine. Z uvedeného dôvodu vyhovel žalobe v časti, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 2890,60 eur spolu s úrokom z omeškania vyčísleným do 23.10.2016 vo výške 2120,61 a úrokom z omeškania 5,50 % ročne zo sumy 2 890,66 eur od 24.10.2016 do zaplatenia. Zamietol tú časť žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia úroku 17,90% ročne zo sumy 2890,66 eur od 24.10.2016 do zaplatenia, nakoľko v tejto časti posúdil žalobu ako nedôvodnú. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote do zamietajúceho výroku odvolanie žalobca, domáhajúc sa v napadnutej časti jeho zmeny a priznania úrokov z úveru v celej uplatnenej výške, dôvodiac tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že vypovedaním úverového rámca došlo k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy o úvere, keď bežný účet je pre žalovanú naďalej vedený a disponuje tak naďalej s peňažnými prostriedkami. Nezaniká teda ani jej záväzok vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky spolu s dohodnutým úrokom až do ich skutočného vrátenia. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2014, sp. zn. 3Obdo/67/2013, Najvyššieho súdu ČR zo dňa 27.6.2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005 (publikovaného pod C 5404), rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.7.2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014, rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25.9.2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003 (publikovaného pod C 2259), uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24.1.2014, sp. zn. 4Cob/146/2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.10.2013, sp. zn. 43Cob/186/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.10.2012, sp. zn. 14Co/83/2012, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.8.2017, sp. zn. 1Co/393/2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 16.2.2016, sp. zn. 11Co/65/2016 a zo dňa 14.12.2015 sp.zn. 11Co/457/2015. Zdôraznil, že z ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nevyplýva, že povinnosť dlžníka platiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky je limitovaná splatnosťou úveru. Jazykovým výkladom druhej vety § 503 ods. 3 ObZ možno jednoznačne dospieť k záveru, že dlžník je povinný platiť úroky až do skutočného vrátenia peňažných prostriedkov. To znamená, že simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 Obchodného zákonníka nie je zákonom vylúčené, pričom ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré plnia celkom odlišné funkcie, a preto okamihom splatnosti úveru, resp. vyhlásením predčasnej splatnosti úveru v nadväznosti na porušenie dlžníkovej povinnosti splatiť poskytnutý úver riadne a včas, nemôže dôjsť k zániku práva veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok. Označil za absurdné, ak by sa takýmto spôsobom (častokrát úmyselným nesplatením úveru) mohol dlžník zbaviť svojej povinnosti platiť úroky. Poukázal na to, že protiprávny stav vyvolala žalovaná svojím nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Keďže k uhradeniu pohľadávky nedošlo, uplatnil voči nej jediný sankčný mechanizmus a to predčasným zosplatením úveru. Takýto stav, keď žalovaná naďalej užíva (nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a on s nimi fakticky nedisponuje, nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov. Odkázal na závery, podľa ktorých má dlžník platiť úroky za skutočnú dobu užívania, teda do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, opakovane vyslovené v dostupnej slovenskej a českej literatúre (SUCHOŽA, J. a kol': Obchodný zákonník a súvisiace predpisy, Komentár. EUROUNION. Bratislava 2016, s. 1025; MAMOJKA, M. a kol': Obchodný zákonník. Veľký komentár. 2. zväzok § 261 - § 775. EUROKODEX. Bratislava 2016, s. 353; PATAKYOVÁ, M. a kol': Obchodný zákonník. Komentár. 4. vydanie. C.H.BECK. Praha 2013, s. 1394; POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. a kol': Obchodní zákonník. Komentár. II. díl Wolters Kluwer ČR. Praha 2009, s. 1586; a ďalšie). Pokiaľ ide o doktrínu občianskeho práva, keďže súd prvej inštancie považoval zmluvu za spotrebiteľskú, zdôraznil znenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Poukázal i v tejto súvislosti na právne závery vyplývajúce z dostupnej literatúry, podľa ktorých má tiež veriteľ v prípade omeškania popri úrokoch z omeškania právo i na dohodnuté úroky z úveru (ŠTEVČEK, M., DULAK, A., BAJÁNKOVÁ, J., FEČÍK, M., SEDLAČKO, F., TOMAŠOVIČ, M. a kol': Občiansky zákonník II. § 451 - 880. Komentár. C.H.BECK, Praha 2015, s. 1788; KRAJČO, J.: Občiansky zákonník pre prax. Komentár. II. zväzok. EUROUNION, Bratislava 2015, s. 2242 a 2244;

FEKETE, I.: Občiansky zákonník. Veľký komentár. 2. diel. EUROKÓDEX, Bratislava 2011, s. 1475; FIALA, J., KINDL, M. a kol.: Občiansky zákonník. Komentár. II. diel. Wolters Kluwer ČR. Praha 2009, s. 941; ELIÁŠ, K. a kol.: Občiansky zákonník. Veľký akademický komentár. 2. zväzok. Linde Praha. Praha 2008, s. 1482; ŠVESTKA, J., SPÁČIL, J., ŠKÁROVÁ, M. a kol.: Občiansky zákonník II. § 460-880. Komentár. 1. vydání. C.H.BECK, Praha 2008, s. 1396; DULAKOVÁ, D., FEKETE, I., DULAK, A. a kol.: Zmluvy o prenechaní vecí na užívanie (nájomné zmluvy, zmluva o ubytovaní, zmluva o pôžičke a výpožičke a timesharingová zmluva). S komentárom. C.H.BECK, Praha 2012, s. 636 a 648; VOJČÍK, P. a kol.: Občiansky zákonník. Stručný komentár. IURA EDITION, Bratislava 2008, s. 834; SVOBODA, J. a kol.: Občiansky zákonník. Komentár a súvisiace predpisy. V. vydanie. EUROUNION, Bratislava 2005, s. 606) a konštatoval, že nemožno v danom prípade akceptovať údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny jeho úverovej pohľadávky zákonným úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom. Opačným výkladom dochádza ad absurdum k neodôvodnenému zvýhodneniu žalovanej v neprospech žalobcu, pričom postavenie dlžníka by bolo lepšie v prípade porušenia záväzku (nesplácanie úveru), než v prípade riadneho plnenia povinností, nakoľko ak dlžník počas celej doby úveru riadne svoj úver spláca, tento sa mu úročí dojednanou sadzbou, v danom prípade 17,90 %, avšak pokiaľ úver svojvoľne splácať prestane a banka v dôsledku toho zvyšok úver zosplatní (strata výhody splátok), vznikne mu bez ďalšieho iba povinnosť platiť zákonný úrok z omeškania, v danom prípade 5,5 %. Predčasným zosplatnením úveru v dôsledku porušenia povinností žalovanou by tak paradoxne došlo k jej ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu, keď namiesto povinnosti zaplatiť aj zmluvne dohodnuté úroky vo výške 17,90 % p.a., popri úrokoch z omeškania (ako zákonom stanovenej sankcie), by bola povinná zaplatiť iba zákonný úrok z omeškania vo výške 5,50 % p.a. Z uvedeného je zrejmé neakceptovateľnosť právnych záverov súdu prvej inštancie, a to aj pokiaľ ide o ekonomickú podstatu úveru. .

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřila.

4. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. V danom prípade súd prvej inštancie skutkovo ustálil, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzavreli dňa 27.07.2006 zmluvu o bežnom účte, na základe ktorej bol u právneho predchodcu žalobcu zriadený bežný účet na meno žalovanej, ktorá sa zaviazala v prípade, ak účet dosiahne debetný zostatok, prípadne prekročí povolené prečerpanie, vysporiadať záporný zostatok v lehote uvedenej vo výzve banky. Jednostranným vyhlásením právneho predchodcu žalobcu o stanovení výšky kontokorentného úveru, stanovila banka výšku úveru na 50.000,-Sk. Ku dňu 11.11.2013 banka evidovala na bežnom účte žalovanej povolené prečerpanie a nepovolený debetný zostatok v celkovej výške 2910,66 eur, a preto vyzvala žalovanú na jeho zaplatenie najneskôr do 02.12.2012. Povolené prečerpanie bolo úročené úrokom 17,90% a nepovolený debetný zostatok úrokom 5% ročne.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že podmienky dohodnutého úročenia platia iba za predpokladu, že trvá zmluva o bežnom účte, vrátane podmienok dojednania trvania povoleného prečerpania, a preto po zániku zmluvného vzťahu, má žalobca nárok iba na vrátenie sumy, ktorá bola povoleným prečerpaním vyčerpaná a úroku z omeškania. Dohodnutý úrok tak platí klient iba z výšky prečerpanej sumy a predstavuje odmenu banke za to, že klientovi umožňuje čerpať finančné prostriedky až do výšky úverového rámca, a to i opakovane. Po zániku zmluvy o bežnom účte, na ktorý je povolené prečerpanie viazané, zaniká i povolené prečerpanie a banka požaduje jeho vrátenie v celosti. Nie je preto možné, aby banka naďalej účtovala úroky za službu, ktorá de facto zanikla, a preto po zániku zmluvy má banka nárok už iba na úrok z omeškania, ktorý sa viaže k nezaplateniu istiny. Z

uvedeného dôvodu zamietol tú časť žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia úroku 17,90% ročne zo sumy 2890,66 eur od 24.10.2016 do zaplatenia, nakoľko v tejto časti posúdil žalobu ako nedôvodnú.

7. Odvolací súd, resp. senát odvolacieho súdu, rozhodujúci v tomto spore o odvolaní žalobcu, doposiaľ vo svojej rozhodovacej činnosti vychádzal zo záveru, že veriteľ má v prípade omeškania dlžníka (spotrebiteľa) popri úrokoch z omeškania právo i na dohodnuté úroky zo spotrebiteľského úveru, ktoré možno požadovať súbežne s úrokmi z omeškania aj po splatnosti celého úveru, a to až do úplného vrátenia istiny takéhoto úveru (napr. rozsudok sp.zn. 8Co/200/2017, sp.zn. 8Co/138/2017).

8. Dňa 20.02.2019 však bolo z dôvodu rozdielov v rozhodovacej činnosti jednotlivých senátov na Občianskoprávnom kolégiu Krajského súdu v Bratislave prijaté zjednocujúce Stanovisko č. 1/2019, podľa ktorého, cit: "V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia

predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. (Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 56/2018 z 28.marca 2018)"

9. Vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Co 56/2018, v ktorej prijaté závery boli právnym podkladom pre vypracovanie vyššie uvedeného Stanoviska, sa odvolací súd pri riešení otázky, či žalobkyni (Prima banka Slovensko, a.s.) prislúcha nárok na zmluvný úrok za obdobie po zosplatnení úveru, stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že za obdobie po zosplatnení úveru žalobkyni už zmluvný úrok z nezaplatennej istiny neprináleží a poukázal na to, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovat' zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiely spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právnym poriadkom mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradíť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnym poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim

pravidlom § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobkyňa odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľavala aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). V danej veci vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru žalobkyni nepatrí. V tomto smere odvolací súd poukazuje i na rozhodnutie Ústavného súdu SR (sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18.9.2012), podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania /§ R 59/1998, 4Obo 143/1998/. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi (konkrétne bod 12 a 13 cit.rozsudku).

10. K rovnakým právnym záverom dospel Krajský súd v Bratislave aj v ďalších rozhodnutiach (napr. rozsudky sp.zn. 9Co 17/2018, sp.zn. 15Co 110/2018, sp.zn. 7Co 347/2017, sp.zn. 10Co 95/2018, sp.zn. 11Co/36/2015).

11. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd zaoberal otázkou, či nie je v preskúmvanej veci na mieste vychádzať z právnych záverov prijatých v citovanom Stanovisku č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, ktoré bolo prijaté kvalifikovanou nadpolovičnou väčšinou sudcov, ktorí sú členmi daného kolégia. V rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorému je primárne zverená úloha zjednocovania výkladu právnych noriem, totiž daná otázka zatiaľ zjednotená nebola (aspoň o tom odvolací súd nemá vedomosť).

12. V tejto súvislosti odvolací súd vychádzal predovšetkým zo zásady právnej istoty vyjadrenej v čl. 2 Základných zásad Civilného sporového poriadku, ktorým zákonodarca chráni hodnotu predvídateľnosti práva resp. súdnych rozhodnutí, ako jednu z najvyšších ústavných hodnôt materiálneho právneho štátu. Obsahom uvedenej zásady je so zreteľom na závery vyplývajúce z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR (porov. napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99, II. ÚS 243/05) požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. V opačnom prípade dochádza k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania.

13. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). V nadväznosti na uvedené Ústavný súd SR vníma ako ústavne nesúladnú aj existenciu rozhodnutí krajského súdu vydaných v skutkovo identických prípadoch, v ktorých rozhodol odchylným spôsobom (viď napr. bod 27 nálezu sp. zn. I. ÚS 168/2018).

14. So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že pri zodpovedaní otázky, či veriteľ má v prípade omeškania dlžníka (spotrebiteľa) popri úrokoch z omeškania právo i na dohodnuté úroky zo spotrebiteľského úveru aj za dobu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti celého úveru až do úplného vrátenia istiny, možno; za stavu chýbajúcej ustálenej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR k danej otázke; zabezpečiť dôsledné rešpektovanie zásady právnej istoty vyjadrenej v čl. 2 Základných zásad C.s.p. iba tak, že odvolací súd, resp. senát rozhodujúci v preskúmvanej veci, bude vychádzať z právnych záverov vyslovených vo vyššie citovanom Stanovisku č. 1/2019 Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, teda z toho, že v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru veriteľovi zmluvný úrok za dobu od okamihu zosplatnenia úveru do splatenia istiny nepatrí. Podľa názoru odvolacieho súdu je; za stavu názorovej nejednotnosti v danej otázke jednotlivých senátov Krajského súdu v Bratislave, existujúcej pred prijatím citovaného Stanoviska č. 1/2019; v záujme zabezpečenia právnej istoty všetkých dotknutých subjektov ako i naplnenia princípu predvídateľnosti rozhodovania znamenajúceho, že strany v spore môžu legitímne očakávať, že štátne orgány budú v skutkovo a právne porovnateľných prípadoch rozhodovať rovnako, nevyhnutné vychádzať z jednotných právnych záverov a prikloniť sa k právnemu názoru prezentovanému väčšinou odvolacích senátov na Krajskom súde v Bratislave vyjadrenom v prijatom Stanovisku a k argumentácii uvedenej v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co 56/2018, z ktorého tento právny názor v Stanovisku vychádza.

15. V súlade s vyššie prezentovaným právnym názorom (bod 8 a 9 rozsudku) je potom aj konštatovanie súdu prvej inštancie, že podmienky dohodnutého úročenia úveru platia iba za predpokladu, že trvá zmluvný vzťah; v tomto prípade založený zmluvou o kontokorentnom úvere; ktorým boli medzi zmluvnými stranami dojednané podmienky povoleného prečerpania, ako i právny záver, že po skončení tohto zmluvného vzťahu; v danom prípade výpoveďou právneho predchodcu žalobcu; kedy povolené prečerpanie zaniká a banka požaduje jeho vrátenie v celosti, má žalobca nárok iba na vrátenie sumy, ktorá bola povoleným prečerpaním vyčerpaná a úrok z omeškania, ktorý sa viaže k nezaplatenej istine.

16. S ohľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval argumenty žalobcu, vychádzajúce z rozhodovacej činnosti iných krajských súdov v SR, ktoré dospeli k opačnému záveru, za dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého v odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Podľa obsahu spisu žalovanej žiadne trovy nevznikli, je preto v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.februára 2018 sp.zn. 7Cdo 14/2018 uverejnené pod R 72/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2018).

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

## **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická

osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).